ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 87.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 7-го Ноября. — 1847 — *Wilno. PIĄTEK, 7-go Listopada.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2-го Ноября.

Въ *Journal de St. Pétersbourg* напечатано:

„Въ прошедшее Воскресенье, 26-го Октября, Чрезвычайный и Полномочный Посолъ Его Величества Императора Австрійскаго, Графъ *Коллоредо-Вальзе*, оставляя навсегда свой постъ, и Чрезвычайный и Полномочный Посланникъ Его Величества Короля Нидерландскаго, Баронъ *де Моллерусъ*, выѣзжающій за границу, имѣли честь откланиваться Ихъ Величествамъ, Государю Императору и Государынѣ Императрицѣ, равно какъ и Ихъ Императорскимъ Высочествамъ, Государю Наслѣднику Цесаревичу и Государынѣ Великой Княгинѣ Цесаревнѣ, въ Царскомъ Селѣ.

„Въ Понедѣльникъ, 27-го Октября, Австрійскій Посолъ Графъ *Коллоредо-Вальзе* имѣлъ честь откланиваться Ихъ Императорскимъ Высочествамъ, Государю Великому Князю Михаилу Павловичу и Государынѣ Великой Княгинѣ Еленѣ Павловнѣ.“

—

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Его Императорскаго и Королевскаго Высочества, Эрцъ-герцога Фридриха, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на десять дней, съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 18-го сего Октября.

—

Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Конторѣ 24 Сентября, дочь Генералъ-Лейтенанта *Эссена*, дѣвица *Марія Эссенъ*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ.

— Другимъ Высочайшимъ Указомъ, даннымъ той же Конторѣ 10 Октября, дѣвица *Евгенія Макова* Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Свѣтлости Принцессѣ *Александрѣ* Саксенъ-Альтенбургской, Высоконареченной Невѣстѣ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату 11 Октября, Свиты Его Императорскаго Величества Генералъ-Маіору Графу *Кушелеву* Всемилостивѣйше повелѣно состоять при Его Императорскомъ Высочествѣ Великомъ Князѣ Константинѣ Николаевичѣ и управлять Дворомъ Его Высочества.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 2-go Listopada.

W *Journal de St. Petersbourg* czytamy:

W przeszłą Niedzielę, d. 26 Października, Nadzwyczajny i Pełnomocny Poseł N. Cesarza Austryackiego, Hrabia *Colloredo-Walsee*, opuszczający na zawsze swoję posadę, oraz Nadzwyczajny i Pełnomocny Posłannik N. Króla Niderlandzkiego, Baron *de Mollerus*, wyjeżdżający za granicę, mieli zaszczyt złożyć swe pożegnanie Najjaśniejszym Cesarzowi Jego Mości i Cesarzowej Jej Mości, tudzież Ich Cesarskim Wysokościom, Cesarzewiczowi Następcy i Wielkiej Xiężnie Cesarzewnie, w Carskiem-Siole.

W Poniedziałek, d. 27 Października, Austryacki Poseł Hrabia *Colloredo-Walsee* miał zaszczyt złożyć swe pożegnanie Ich Cesarskim Wysokościom, Wielkiemu Xięciu Michałowi Pawłowiczowi, i Wielkiej Xiężnie Helenie Pawłownie.

—

Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: z powodu zgonu Jego Cesarsko-Królewskiéj Wysokości Arcy-Xięcia Fryderyka, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na dziesięć dni, ze zwykłemi podziałami, począwszy od d. 18 Października.

—

Przez Najwyższy Ukaz, do Kantoru Dworu w dniu 24 Września wydany, córka Jenerał-Porucznika *Essena*, panna *Marya Essen*, Najmiłościwiéj mianowana została Frejliną Jej Cesarskiej Mości.

— Przez inny Najwyższy Ukaz, do tegoż Kantoru, w d 10 Października wydany, panna *Eugienia Makow* Najmiłościwiéj mianowana została Frejliną Jéj Wysokości Xiężniczki Alexandry Sasko-Altenburgskiéj, Wysokonarzeczonéj Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza.

— Przez Najwyższy Ukaz, do Rządzącego Senatu, w dniu 11 Października wydany, z Orszaku Jego Cesarskiej Mości Jenerał Majorowi, Hrabiemu *Kuszelew*, Najmiłościwiéj rozkazano zostawać przy Jego Cesarskiej Wysokości Wielkim Xięciu Konstantym Nikołajewiczu i zarządzać Dworem Jego Wysokości.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, 22 Августа, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны 2-й степени, Командиръ Виленской Бригады Пограничной Таможенной Стражи, Полковникъ *Линевичъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 12 Октября, состоящій въ званіи Подольскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Тайный Совѣтникъ Графъ *Пржездзѣцкій*, утвержденъ въ сей должности, по выборамъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 9 Октября, Гродненскаго Губернскаго Правленія Старшій Секретарь, Коллежскій Ассессоръ *Яроцкій*, переводится въ Гродненскую Гражданскую Палату Засѣдателемъ отъ Правительства.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, 22-go Sierpnia Najłaskawiéj mianowany Kawalerem Orderu Św. Anny 2-éj klassy, Dowódzca Wileńskiéj Brygady Pogranicznéj Straży, Półkownik *Liniewicz*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, d. 12 Października, zostający w godności Podolskiego Gubernialnego Marszałka, Radzca Tajny Hrabia *Przezdziecki*, utwierdzony został w tym obowiązku, z wyborów.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, d. 9 Października, Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu Starszy Sekretarz, Kollegialny Assesor *Jarocki*, mianowany został Assesorem od Korony w Grodzieńskiéj Izbie Cywilnéj.

—

Въ Приказѣ Г-на Военнаго Министра, Октября 14-го дня 1847 г., за N. 162-мъ, объявлено по Военному Вѣдомству слѣдующее:

Государь Императоръ Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать: 1-му и 2 му Баталіонамъ Дагестанскаго и 1-му и 3-му Баталіонамъ Самурскаго Пѣхотныхъ Полковъ, за отличие и мужество, оказанныя ими противъ Горцевъ 9 и 14 минувшаго Сентября, при осадѣ укрѣпленнаго аула Салты и при занятіи онаго,— знамена съ надписью: „*За взятіе Салты.*“

W rozkazie dziennym P. Ministra Wojny, z d. 14 go Października 1847 roku, N. 162, ogłoszono w Wydziale Wojennym, co następuje:

Jego Cesarska Mość Najmiłościwiéj udzielić raczył: 1-mu i 2 mu batalionowi Dagestańskiego, oraz 1-mu i 3 mu batalionowi półku pieszego Samurskiego, za odznaczenie się i męztwo, jakie okazały przeciwko Góralom, d. 9 i 14 Września, przy oblężeniu obwarowanego aułu Salty i przy zajęciu tegoż,— chorągwie z napisem: „*Za zdobycie Salty.*“

—

На дняхъ прибылъ, изъ-за границы, Статсъ-Секретарь, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Графъ Д. Н. *Блудовъ*.

W tych dniach przybył tu z zagranicy, Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Tajny Radzca, Hr. *Bludow*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 31 *Октября*.

Третьяго дня, по случаю наступленія 8-й годовщины существованія нынѣшняго министерства, у Короля въ Сенъ-Клу былъ большой обѣдъ для министровъ.

— Во дворцѣ герцога Монпансье въ Венсеннѣ дѣлаютъ приготовленія къ отъѣзду; герцогъ и герцогиня намѣрены отправиться 6-го Ноября въ Мадритъ, чтобы присутствовать при открытіи кортесовъ.

— Австрійскій посланникъ гр. Аппони, имѣлъ вчера продолжительное совѣщаніе съ министромъ иностранныхъ дѣлъ, послѣ чего отправлены были тотчасъ курьеры въ Вѣну и Бернъ.

— Съ нѣкотораго времени телеграфы между Парижемъ и Испанскою границею дѣйствуютъ съ утра до ночи. Знатные Испанцы, сопровождавшіе Королеву Христину въ Парижъ, возвращаются въ Мадритъ, гдѣ имъ будутъ предоставлены прежнія ихъ званія и должности.

— Адмиралъ Лене, начальствующій надъ французскимъ флотомъ у береговъ Монтевидео, прибылъ въ Парижъ; онъ, кажется, уже не возвратится къ своему посту.

— Г. Наполеонъ Дюшатель будетъ назначенъ посланникомъ въ Римъ, на мѣсто Г. Росси.

— По извѣстіямъ изъ Океаніи, предводитель племени Тапо отправился на островъ Барабору, гдѣ онъ провозглашенъ владѣтелемъ. Этотъ островъ, по силѣ заключенной конвенціи, не подлежитъ протекторству Франціи и Англіи, но Англичане нарушили сію конвенцію и провозгласили Тапо владѣтелемъ для того, чтобы его именемъ они сами могли владѣть островомъ.

— Въ *Journal des Débats* напечатано: „Подтверждается извѣстіе, что государства южной Америки положили отправить депутатовъ на имѣющій быть конгрессъ такого рода, какой созванъ былъ Боливаромъ въ 1828 году. Конгрессъ сей имѣетъ цѣлію заключить союзъ между разными странами, для обезпеченія для нихъ на всегда—независимости, цѣлости границъ и дружбы. Мѣстомъ для сего конгресса избранъ городъ Вальпарайзо. На конгрессъ рѣшились отправить депутатовъ: Чили, Экваторъ, Новая Гренада, Перу и Боливія.“

— Реформистскія пиршества въ департаментахъ продолжаются, и вскорѣ будутъ происходить: въ Амьенѣ, Аррасѣ, Валенсѣ и Шартрѣ.

— По распоряженію министра торговли, учрежденъ въ Парижѣ медицинскій комитетъ, для изслѣдованія причинъ эпидемическихъ болѣзней на Востокѣ. Для

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 31 *października*.

Onegdaj, jako w 8-mą rocznicę istnienia obecnego gabinetu, dawał Król obiad dla Ministrów w St. Cloud.

— Na dworze Xięcia Montpensier w Vincennes, czynią przygotowania do podróży, Xiążę bowiem ma ze swoją małżonką wyjechać 6 go Listopada do Madrytu, w celu znajdowania się na otwarciu Kortezów.

— Poseł Austryacki, Hr. Appony, miał wczoraj długą naradę z Ministrem spraw zagranicznych, po któréj wyprawiono natychmiast gońców do Wiednia i do Bernu.

— Od kilku dni, telegraf między Paryżem a granicą Hiszpańską jest w ciągłym ruchu od rana do wieczora. Wszyscy znakomici Hiszpanie, którzy Królowéj Krystynie towarzyszyli do Paryża, wracają do Madrytu, gdzie im zwrócone będą posiadane godności i urzędy.

— Admirał Lainé, dowódzca floty francuzkiéj pod Montevideo, przybył do Paryża, i, jak się zdaje, nie wróci już do swojéj floty.

— P. Napoleon Duchatel ma otrzymać poselstwo w Rzymie, w miejsce P. Rossi.

— Według wiadomości z Oceanii, naczelnik plemienia Tapoo udał się na wyspę Barabora, gdzie jako niepodległy władzca przez Anglików osadzony został. Wyspa pomieniona, według zawartéj konwencyi, nie należy do protektoratu Francyi i Anglii; atoli Anglicy przekroczyli układy i ogłosili Tapoo udzielnym rządzcą, aby sami pod jego imieniem panować mogli.

— W *Journal des Débats* czytamy: „Potwierdza się, że kraje południowéj Ameryki postanowiły wysłać deputowanych na zwołać się mający kongress, podobny temu, jaki zwołał był Boliwar w r. 1828. Kongress ten ma na celu związek między różnemi krajami, dla zapewnienia sobie na zawsze i nawzajem: niezawisłości, nienaruszalności granic i wzajemnéj życzliwości; a to przez zawarcie traktatów ogólnego interessu, które dla wszystkich stron mają być obowiązujące. Miejscem na ten kongress wybraném jest Valparaiso. Kraje, które się już oświadczyły za wysłaniem deputowanych na kongress, są: Chili, Equador, Nowa Granada, Peru i Boliwia.“

— Reformistowskie uczty po departamentach nie ustają, i zapowiedziane już są w Amiens, Arras, w Valence i Chartres.

— Minister handlu urządził główną służbę zdrowia w Paryżu, któréj zadaniem jest zbadanie chorób epidemicznych, panujących na Wschodzie. Dla uważania postę-

наблюденія хода холеры, министръ намѣренъ послать трехъ медиковъ: въ Константинополь, Александрію, Смирну, Бейрутъ и Дамаскъ.

— 24-го с. м. видно было въ Парижѣ, Гаврѣ и Страсбургѣ сильное сѣверное сіяніе, въ видѣ длинной и широкой ленты; явленіе это продолжалось полчаса, издавало поразительный блескъ на темномъ небѣ и сопровождаемо было трескомъ, подобнымъ громовымъ ударамъ, хотя молніи не было. Блѣдное мерцаніе луны еще болѣе придавало блеска этому сіянію. Въ тотъ же день буря причинила большія опустошенія на морѣ и на сушѣ.

— Г-нъ Пармантье, и обвинитель обвиненный по дѣлу Гг. Теста и Кубьера, скончался въ Парижѣ, а Г. Пеллапра опасно болѣнъ.

Англія.

Лондонъ 27 Октября.

Министры производятъ нынѣ почти ежедневно кабинетные совѣты, и сегодня также происходило совѣщаніе въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

— Финансовая мѣра, предпринятая правительствомъ, для предупрежденія денежнаго перелома, весьма хорошо принята публикою. Въ *M. Chronicle* изъявляютъ живѣйшее удовольствіе, что министры возъимѣли счастливую мысль прибѣгнуть къ мудрымъ совѣтамъ сэръ Роберта Пиля, и изъ сего дѣлаютъ заключеніе, что настоящее устройство банка, основанное на законѣ 1844 г. и сдѣлавшееся причиною уменьшенія денежнаго обращенія, будетъ измѣнено.

— Положеніе дѣлъ въ Ирландіи становится все болѣе и болѣе печальнымъ. Депутація католическихъ прелатовъ, состоящая изъ Примаса, Д-ра Кролли, Архіепископовъ: Д-ра Морнея изъ Дублина и Д-ра Мекъ-Геля изъ Туама, а также Киллалоскаго Епископа предложила третьяго дня лорду-намѣстнику представленіе относительно господствующаго въ странѣ ниществa. Лордъ намѣстникъ сообщилъ депутаціи пространный отвѣтъ, въ которомъ объявляетъ, что правительство предпринимаетъ всевозможныя мѣры, для предотвращенія несчастія. Впрочемъ надѣется, что парламентъ займется устройствомъ лучшихъ соотношеній между землевладѣльцами и арендаторами.

— Всѣ рабочіе въ Астонѣ, оставили вчера работу, такъ какъ хозяева фабрикъ хотѣли уменьшить дневную ихъ плату; въ слѣдствіе сего 30 прядиленъ прекратили свои дѣйствія.

— Капитанъ Горъ назначенъ, на мѣсто просившаго отставки Г. Турнера, повѣреннымъ въ дѣлахъ и англійскимъ генеральнымъ консуломъ въ Монтевидео.

— По извѣстіямъ изъ Мальты, туда неожиданно прибылъ Ибрагимъ-Паша. Путешествіе это предпринялъ онъ, по совѣту своего лейбъ-медика, французскаго уроженца, для улучшенія здоровья; послѣ кратковременнаго пребыванія на этомъ островѣ, онъ намѣренъ прямо, или чрезъ Неаполь, возвратиться въ Александрію.

— Здѣсь образовалось общество противъ преимуществъ господствующей церкви, подъ названіемъ: *British Anti Hall Church Association.* Въ числѣ членовъ общества находится полковникъ Томсонъ. Въ продолженіе преній о господствующей церкви въ Англіи объявлено, что ежегодные ея доходы составляютъ огромную сумму, отъ 10 до 11 милліоновъ ф. ст. (отъ 60 до 66 милліоновъ руб. сер.).

— Апостолическій Викарій лондонскаго округа, епископъ Висманъ, освятилъ вчера вновь сооруженную католическую церковь на новой лондонской улицѣ въ Чельмефордѣ. Сооруженіе сей церкви стоило всего 2,000 ф. ст.

— Въ газетѣ *Times* сообщаютъ, что два зубра, подаренные Его Величествомъ Государемъ Императоромъ лондонскому зоологическому обществу, благополучно привезены въ Регентскій паркъ, въ коемъ находится нынѣ 1,100 штукъ разныхъ животныхъ.

— Въ послѣднюю ночь въ Лондонѣ видно было великолѣпное сѣверное сіяніе. Свѣтъ былъ такъ великъ, что сначала думали, что это былъ пожаръ, и замѣтили пожарную команду, ѣхавшую для гашенія огня, горѣвшаго впрочемъ въ атмосферѣ. Изъ сего заключаютъ что зима будетъ сурова.

30 Октября.

Согласно Королевскому манифесту, парламентъ созывается къ 18 му Ноября, для разсмотрѣнія важ-

pów cholery, Minister wyszle jeszcze trzech lekarzy: do Stambułu, Alexandryi, Smirny, Bejrutu i Damaszku.

— Dnia 24 b. m. widziano w Paryżu, Havre i Strasburgu przepyszną zorzę północną, mającą kształt długiéj i szerokiéj wstęgi. Zjawisko to trwało pół-godziny; zorza była nader świetną na tle czarnego nieba, wydawała huk podobny do gromów, lubo nie widziano błyskawicy, a blade światło xiężyca więcéj jéj tylko dodawało blasku. Tegoż samego wieczora burza na lądzie i na morzu znaczne zrządziła szkody.

— P. Parmentier, oskarżyciel i spółoskarżony w sprawie PP. Teste i Cubières, umarł w Paryżu, a P. Pellapra jest niebezpiecznie chory.

Anglia.

Londyn, 27 października.

Ministrowie odbywają teraz prawie codzień rady gabinetowe i dziś odbyła się takaż rada w ministerstwie spraw zagranicznych.

— Środek bankowy, przedsięwzięty przez rząd dla zaradzenia pieniężnemu przesileniu, bardzo dobrze przyjęty został przez publiczność. *Morning-Chronicle* wynurza żywe zadowolenie, że Ministrowie powzięli szczęśliwą myśl uciec się do światłych rad Sir Roberta Peel, i ztąd wyciąga wniosek, że teraźniejsza organizacya banku, oparta na prawie z r. 1844, a będąca właśnie powodem zatamowania krążenia pieniędzy, będzie zmodyfikowaną.

— Stan rzeczy w Irlandyi coraz jest smutniejszy. Deputacya Prałatów katolickich, złożona z Prymasa, Dr. Crolly, Arcybiskupów: Dr. Murny z Dublina i D-ra Mac Hale z Tuam, jako też Biskupa z Killaloe, podała onegdaj Lordowi Namiestnikowi uchwalone na synodzie Prałatów przedstawienie względem panującéj w kraju nędzy. Lord Namiestnik udzielił deputacyi obszerną odpowiedź, w któréj objawia wielkie usiłowanie rządu w celu zaradzenia niedoli, i z resztą spodziewa się, że Parlament zajmie się uregulowaniem lepszych stosunków między dziedzicami i czynszownemi dzierżawcami, niż są teraz.

— Wszyscy robotnicy fabryczni w Ashton rzucili wczoraj robotę, gdyż właściciele fabryk chcieli zniżyć ich płacę dzienną; w skutku tego 30 przędzalni stoi nieczynnych.

— Kapitan Gore mianowany został w miejsce dymissyonowanego P. Turner, sprawującym interessa i Jeneralnym Konsulem angielskim w Montevideo.

— Według doniesień z Malty przybył tam niespodzianie Ibrahim-Basza. Stan jego zdrowia spowodował za radą przybocznego lekarza francuzkiego tę podróż morską. Po krótkim pobycie na téj wyspie, chce on jednakże wprost, lub przez Neapol, powrócić do Alexandryi.

— Utworzyło się tu towarzystwo przeciwko wyłączności i przywilejom panującego Kościoła, pod tytułem: *Britisch Anti Hall Church Association.* Pomiędzy członkami towarzystwa, znajduje się między innemi Półkownik Thompson. W ciągu rozpraw o panującym kościele w Anglii, wykazano, iż roczne jego dochody wynoszą ogromną summę od 10 do 11 milionów f. szt. (60 do 66 milionów rubli śrébrem).

— Wikaryusz Apostolski okręgu Londyńskiego, Biskup Wiseman, poświęcił wczoraj nowo-zbudowany kościoł katolicki na nowéj ulicy Londyńskiéj w Chelmsford. Budowa jego kosztowała tylko 2,000 f. szt.

— Gazeta *Times* donosi, iż dwa żubry, darowane przez N. Cesarza Rossyjskiego towarzystwu zoologicznemu w Londynie, szczęśliwie przywiezione zostały do parku Regenta, w którym rzeczone towarzystwo ma teraz 1,100 sztuk rozmaitych zwierząt.

— Ostatniéj nocy ukazała się w Londynie pyszna zorza północna. Światło było tak wielkie, że z początku sądzono, iż to był pożar, i widziano straż pożarną, śpieszącą do gaszenia ognia, który istniał tylko w atmosferze. Przepowiadają z tego ciężką zimę.

Dnia 30 października.

Według ogłoszonéj dziś Królewskiéj odezwy, parlament zwołany został na dzień 18-ty Listopada, dla zała-

ныхъ, нетерпящихъ отлагательства дѣлъ по внутреннему управленію.

— Вдовствующая Королева 22 с. м. прибыла въ Лиссабонъ и встрѣчена была Королемъ, на придворной шлюбкѣ, въ которой и привезена на берегъ, гдѣ привѣтствована была съ надлежащими почестями.

— Нѣсколько провинціальныхъ банковъ опять прекратили уплату, именно—банкъ Будина въ Салисбури и банкъ Гг. Кингъ и Броденъ въ Шафтесбури.

— Въ Газетѣ *Times* сообщаютъ, что нынѣшній апостолическій Викарій центральнаго округа Англіи, Г. Вальшъ, произведенъ въ Вестминстерскіе архіепископы, такъ какъ новый архіепископскій приходъ въ столицѣ будетъ именоваться вестминстерскимъ. Докторъ Виземанъ, коего сначала предназначали для сей важной духовной должности, назначенъ бирмингамскимъ епископомъ. Подтверждается извѣстіе, что въ Англіи званіе апостолическаго викарія будетъ замѣнено званіемъ епископа. Въ *Times* присовокупляютъ, что будутъ учреждены четыре новыя католическія епископства, а потомъ два архіепископства.

Швейцарія.

Сеймъ рѣшилъ въ тайномъ засѣданіи 24 Октября (представители Зонденбурна не участвовали въ немъ) *поставить въ распоряженіе Главнокомандующаго войскъ Союза*, Г. Дюфура, 50,000 *человѣкъ*, которые должны быть немедленно призваны къ оружію.— По частнымъ извѣстіямъ, Г. Дюфуръ, предъ принесеніемъ присяги, представилъ затрудненія касательно числа войскъ, отданнаго въ его распоряженіе, и употребленія насильственныхъ мѣръ противъ непослушныхъ. Это подало поводъ къ преніямъ, въ слѣдствіе которыхъ Г. Дюфуръ отдалъ обратно свой патентъ. — Во Франкфуртской газетѣ, напротивъ того, опровергаютъ это извѣстіе, и пишутъ, что Г. Дюфуръ присягнулъ въ званіи главнокомандующаго арміи союза. Онъ произведенъ въ генералы.

— Форортъ получилъ, 27-го Октября, ноту австрійскаго посланника, Барона Кейзерсфельда, въ которой сказано, что посланнику предписано отъ его двора, въ случаѣ открытія войны, оставить Швейцарію и удалиться въ нейтральныя владѣнія, но въ то же время объявить: „что Австрія ни какимъ образомъ не будетъ вмѣшиваться въ пользу той или другой изъ противныхъ сторонъ, но останется нейтральною, и не измѣнитъ также прочихъ дружественныхъ мирныхъ отношеній къ Союзу.“

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Берна, депутаты отложившихся кантоновъ (Зондербунда), видя нерѣшительность сейма въ засѣданіе 29 Октября, и заключая изъ того, что сеймъ старается только выиграть время въ проволочкахъ, выѣхали изъ Берна 29-го Октября, въ три часа пополудни. Они объявили, что не могутъ удалиться отъ данныхъ имъ инструкцій, состоящихъ въ требованіи: во-1-хъ, немедленнаго распущенія войскъ, во-2-хъ, предложенія вопроса объ Іезуитахъ и Ааргаускихъ монастыряхъ на третейскій судъ Папы, и въ-3-хъ, поруки за ненарушимую верховную власть кантоновъ. Депутаты уѣхали даже не пообѣдавъ, и сѣли въ экипажи немедленно по выходѣ изъ залы засѣданія. Утверждаютъ, что двое изъ депутатовъ уѣхали во Франкфуртъ, для заключенія тамъ займа въ три милліона франковъ, у дома Ротшильда. По этому положенію дѣлъ, къ несчастію, нельзя сомнѣваться въ немедленномъ открытіи военныхъ дѣйствій, и въ величайшемъ бѣдствіи, угрожающемъ Швейцаріи—междоусобной войнѣ!

— Въ Катол. Гэз. постоянно извѣщаютъ объ энтузіасмѣ, съ которымъ приходятъ въ Луцернъ войска, призванныя къ оружію. При этомъ сообщаютъ также, что войска имѣютъ величайшее довѣріе къ своему генералу, Салисъ-Соліо, (протестанту), и послѣдній къ своимъ войскамъ. — Луцернъ поставилъ 12 баталіоновъ каждый въ 500 и до 600 человѣкъ, Швицъ имѣетъ 4 баталіона въ разныхъ пограничныхъ мѣстахъ, Цугъ 2, Ури 2, Обервальденъ 2, Нидервальденъ 1, и превосходныя роты застрѣльщиковъ, равно какъ и артиллерію. Нынѣ всѣ солдаты, отборнѣйшіе и старѣйшіе люди, взялись за оружіе, между тѣмъ какъ противъ волонтеровъ (въ 1845 г.) сражались только молодые люди. Кромѣ того вездѣ сформированъ ландштурмъ. Солдаты готовятся къ бою причащеніемъ Святыхъ Тайнъ и исповѣдью.

— Въ той же газетѣ извѣщаютъ, что многіе отлич-

twienia ważnych i niecierpiących zwłoki interessów krajowych.

— Królowa wdowa stanęła w Lizbonie 22-go b. m.; Król Portugalski na barce dworskiéj udał się na spotkanie Monarchini, i odwiózł ją do brzegów, gdzie z należącemi jéj honorami przyjmowaną była.

— Znowu kilka banków prowincyonalnych zawiesiło swe wypłaty, jako to: bank Boodina w Salisbury i bank PP. King i Brodin w Schaftesbury.

— Gazeta *Times* donosi, że dotychczasowy Apostolski Wikaryusz centralnego obwodu Anglii, P. Walsh, mianowany jest Arcybiskupem Westminsterskim; nowa bowiem Arcybiskupia parafia dla stolicy ma mieć nazwę od Westminsteru. Doktor Wiseman, którego z początku na to ważne duchowne miejsce przeznaczano, mianowany został Biskupem Birminghamu. Potwierdza się, że na przyszłość w Anglii nazwa Apostolskiego Wikaryusza zastąpiona będzie przez tytuł Biskupa. *Times* dodaje, że ustanowione zostaną cztéry nowe katolickie biskupstwa, a póżniéj dwa arcybiskupstwa.

Szwajcarya.

Sejm postanowił na tajném posiedzeniu d. 24 października, (reprezentanci Oddzielnéj Ligi nie mieli w niém udziału), *oddać pod rozkazy głównodowodzącego wojskami Związku*, P. Dufour, 50,000 *ludzi*, którzy mają niezwłocznie być powołani do broni. Podług prywatnych wiadomości, P. Dufour, przed złożeniem przysięgi, czynił niejakie zarzuty względem liczby wojska, oddanego pod jego rozkazy, tudzież względem użycia środków gwałtownych przeciw nieposłusznym. Okoliczność ta dała powód do rozpraw, w skutek których, P. Dufour zwrócił Sejmowi swój dyplomat. Atoli, w *Gazecie Frankfurtskiéj*, zaprzeczają téj pogłosce, i owszem donoszą, że P. Dufour złożył przysięgę na stopień głównodowodzącego wojskiem Związkowem, i został mianowany Jenerałem.

— Rządzący Kanton otrzymał, 27 października, notę od Posła Austryackiego, Barona *Keiserfelda*, w któréj tenże wyraża, iż na przypadek wojny, ma rozkaz od dworu swojego opuścić Szwajcaryą i udać się do neutralnych posiadłości, ale obok tego powinien oświadczyć: „że Austrya w żaden sposób nie będzie działała na korzyść téj lub owéj walczącéj strony, ale pozostanie neutralną i nie zmieni też dalszych swoich przyjacielskich stosunków ze Związkiem.“

— Podług ostatnich wiadomości z Bernu, z dnia 30 października, deputowani Oddzielnéj Ligi, widząc wahanie się Sejmu na posiedzeniu d. 29 października, i wnosząc z tego, że Sejm stara się zyskać tylko na czasie przez umyślną zwłokę, wyjechali z Bernu d. 29 października o godzinie 3-éj z południa. W poprzedniém oświadczeniu swém na Sejmu, wyrazili, że nie mogą odstąpić od danych sobie instrukcyi, których treść jest następna: 1) żądać niezwłocznego rozpuszczenia zebranego wojska, 2) zdać kwestyą o Jezuitach i klasztorach w Argowii na sąd polubowny Papieża, i 3) domagać się rękojmi względem nietykalności najwyższéj władzy Kantonów. Deputowani odjechali nawet bez obiadu i wsiedli do pojazdów zaraz po wyjściu z izby posiedzeń. Zapewniają, że dwóch członków Sejmu udało się do Frankfortu dla zaciągnienia tam pożyczki 3 milionów franków u Rotshilda. W skutek takiego położenia rzeczy, na nieszczęście, nie ma już wątpliwości, że rychło rozpoczną się kroki nieprzyjacielskie, i że się zapali domowa wojna, która zagraża Szwajcaryi największą klęską!

— W *Gazecie Katolickiéj* ciągle donoszą o zapale, z jakim przybywają do Lucerny wojska, wezwane do broni. Przyczém udzielają też i tę wiadomość, że wojska mają największą ufność w swoim Jenerale Salis-Solio (protestancie), a ten ostatni w swoich wojskach. Lucerna wystawiła 12 batalionów, każdy od 500—600 ludzi. Szwyc ma 4 bataliony w różnych pogranicznych miejscach, Zug 2, Uri 2, Oberwalden 2, Unterwalden 1, tudzież wyborne roty strzelców i artylleryą. Obecnie wszyscy żołnierze, najwybrańsi i najstarsi ludzie, wzięli się do broni, kiedy przeciwnie przeciw ochotnikom (w r. 1845) walczyli tylko sami młodzi ludzie. Nadto utworzono wszędy milicyą. Żołnierze gotują się do walki przez spowiedź i przystępowanie do Najśw. Sakramentu.

— W tejże gazecie donoszą, iż wielu znakomitych ofi-

ные офицеры Протестантскаго Вѣроисповѣданія предложили свои услуги семи католическимъ кантонамъ, и были приняты ими съ радостью.

Италія.

Римъ, 16 Октября.

Его Святѣйшество Папа, возвращаясь вчера вечеромъ изъ Албано и Кастель Гандольфо, куда ѣздилъ на нѣсколько часовъ для отдохновенія, встрѣчаемъ былъ своими вѣрноподданными съ такимъ восторгомъ, какъ бы находился въ отсутствіи нѣсколько лѣтъ.

— Въ *Diario di Roma*, обнародовано сегодня новое Папское повелѣніе (*motu-proprio*) и регламентъ объ учрежденіи государственнаго совѣта, (*Consulta di Stato*) имѣющаго состоять изъ особъ, избираемыхъ провинціями. Во введеніи сказано:

,,Объявивъ, 19-го Апрѣля, волю свою на счетъ созванія въ Римъ отличныхъ и уваженія достойныхъ особъ изъ всѣхъ областей нашихъ владѣній, мы намѣрены были составить изъ нихъ государственное совѣщательное собраніе и такимъ образомъ даровать папскому правительству учрежденіе, которое — если оно находится теперь въ чести у другихъ государствъ и правительствъ Европы — съ давнихъ временъ уже составляло славу владѣній римскаго престола, славу, которою обязаны были генію римскихъ Папъ. Мы увѣрены, что если умъ и опытность особъ, почтенныхъ выборомъ цѣлыхъ областей, будутъ оказывать намъ свое пособіе, то для насъ не столь будетъ трудно сильною рукою управлять кормиломъ государства, чтобъ довести общественную администрацію до той степени цвѣтущаго состоянія, на которую мы, съ помощію рѣшительной воли, твердо уповаемъ возвысить ее. Вотъ та цѣль, которой мы, конечно, достигнемъ, если къ нашей рѣшительной волѣ присоединится всеобщая умѣренность, которая терпѣливо ожидаетъ созрѣнія плода уже насажденнаго сѣмени и которая словомъ, письмомъ и поведеніемъ всему свѣту доказываетъ, что народъ, исполненный религіи и любви къ своему государю и одаренный здравымъ умомъ, съ духомъ порядка и *умѣренности*, получаетъ благодѣяніе, за которое онъ умѣетъ быть признательнымъ. Вотъ чего желаемъ мы въ награду за наши постоянныя попеченія объ общественномъ благѣ и что ласкаемъ себя надеждою получить.

,,*Гл. I.* Регламентъ содержитъ въ себѣ учрежденіе и составъ государственнаго совѣщанія (*Consulta*). Оно состоитъ изъ кардинала-президента, прелата-вице-президента и 24 статс-консультовъ, именно 4 отъ Рима и Комарки, 2 отъ Болоньи и по 1 отъ каждой изъ прочихъ областей. Этому собранію придано въ помощь нѣсколько аудиторовъ (*Uditori*); кромѣ того оно имѣетъ главнаго секретаря, начальника счетной части (*Capo-Contabile*) и канцелярію изъ нѣсколькихъ отдѣленій. *Гл. II.* Президентъ и вице-президентъ назначаются Папою, равно и статс-консульты, но послѣдніе выбираются изъ списковъ, подносимыхъ Папѣ областными совѣтами. Выборъ производится на пять лѣтъ; пятая часть членовъ ежегодно смѣняется новою; впрочемъ, каждый членъ можетъ быть выбранъ и въ другой разъ. *Гл. III.* Государственная консультація состоитъ изъ четырехъ отдѣленій: для законодательства; для финансовъ; для внутренняго управленія, торговли, промышлености и земледѣлія; для военныхъ дѣлъ, публичныхъ работъ и тюремъ. Члены для каждаго отдѣленія назначаются кардиналомъ президентомъ и сами выбираютъ своего предсѣдателя и секретаря. *Гл. IV.* Государственная консультація подаетъ свой голосъ въ дѣлахъ, касающихся пользы всего государства или одной области, при составленіи или отмѣненіи законовъ, при публичной продажѣ государственнаго имущества, принятіи долговъ, наложеніи или уничтоженіи податей, назначеніи таможенныхъ пошлинъ, при перемѣнѣ общественнаго устройства, общинныхъ и областныхъ совѣтниковъ. Обо всѣхъ этихъ предметахъ совѣщаніе происходитъ напередъ въ отдѣленіи, а потомъ уже въ общемъ собраніи. Какъ консультація, такъ и каждое отдѣленіе можетъ относиться къ правительству съ своими предложеніями и просьбами. *Гл. V.* Предметы, подлежащіе консультаціи, раздѣляются на дѣла перваго и втораго разряда. Вышеупомянутые предметы, равно какъ и все, что признается за важное самимъ монархомъ или совѣтомъ министровъ, составляютъ дѣла перваго разряда; прочее принадлежитъ ко второму разряду. Всѣ предметы

cerów protestanckiego wyznania, ofiarowało swoje usługi siedmiu Katolickim Kantonom, i że je z radością przyjęto.

Włochy.

Rzym, 16 października.

Ojciec św., powracając onegdaj wieczorem z Albano i Castel Gandolfo gdzie dla wypoczynku na kilkanaście godzin wyjeżdżał, przyjmowany był z takim zapałem, jak gdyby z wieloletniego oddalenia powracał.

— Dzisiejszy *Diario di Roma* ogłasza nowe *Motu proprio* Papiezkie i Regulamin o urządzeniu Rady Stanu (*Consulta di Stato*), mającej składać się z osób, przez prowincye wybranych. We wstępie wyrażono:

,,Gdyśmy d. 19 kwietnia b. r. objawili wolę naszą względem zwołania do Rzymu znamienitszych i dostojniejszych osób ze wszystkich prowincyi naszych, zamiarem naszym było utworzyć z nich Radę Stanu, i tym sposobem obdarzyć rząd Papiezki nową instytucyą, która — jeśli jest obecnie w poszanowaniu u innych mocarstw i rządów europejskich — oddawna już stanowiła chwałę posiadłości Stolicy Apostolskiéj, chwałę, którą te kraje winne były Geniuszowi Rzymskich Papieżów. Jesteśmy przekonani, że jeśli rozsądek i doświadczenie osób, na których padnie wybór całych prowincyi, będą nas wspierać współdziałaniem swojem, łatwiejszą nam będzie rzeczą sprawować silną dłonią ster państwa, aby administracyą publiczną doprowadzić do tego stopnia świetności, na jakim ją, przy stanowczéj woli, mamy mocną nadzieję postawić. Oto jest cel, który bez wątpienia osiągniemy, skoro z naszą stanowczą wolą połączy się ogólne umiarkowanie, które umie oczekiwać cierpliwie aż plon z zasianego już ziarna dojrzeje, i które słowem, pismem i czynem dowiedzie całemu światu, że narod, przenikniony religią i miłością ku swemu Monarsze i obdarzony zdrowym rozsądkiem, w duchu tylko porządku i umiarkowania przyjmuje dobrodziejstwo, za które umie być wdzięcznym. Oto jest jedyna nagroda, jakiéj pragniemy za naszą nieustanną troskliwość o dobro publiczne, i którą spodziewamy się otrzymać.“

Sam Regulamin zawiera w sobie: *Rozd. I.* Urządzenie i skład Rady Stanu Rada ta składa się z Kardynała Prezesa, Prałata Wice-Prezesa i z 24-ch tak zwanych Konsultorów Stanu, to jest, 4 ch deputowanych z Rzymu i od Komarki, 2 z Bolonii i po 1 z każdéj innéj prowincyi. Temu zgromadzeniu przydaje się do pomocy kilku Audytorów (*Uditori*); nadto ma ono głównego Sekretarza, Naczelnika rachunkowéj części (*Capo Contabile*) i kancellaryą z kilku oddziałów. *Rozdz. II.* Prezes i Wice-Prezes mianują się przez Papieża; toż samo i Konsultorowie Stanu, ale ci ostatni wybierają się z listy trzech kandydatów, przedstawianych Papieżowi przez Rady prowincyonalne. Wybór czyni się na lat pięć; piąta część członków Rady ma się odmieniać corocznie, to jest być zastąpioną przez nowych; atoli każdy członek może być wybranym i powtórnie. *Rozdz. III.* Rada Stanu dzieli się na cztéry oddziały: prawodawczy; finansowy; spraw wewnętrznych, obejmujący handel, przemysł i rolnictwo; tudzież oddział wojny, robót publicznych i więzień. Członkowie do każdego oddziału wybierani są przez Kardynała-Prezesa, a zaś sami wybierają swego Prezesa i Sekretarzy. *Rozdz. IV.* Rada Stanu ma głos doradczy w sprawach tyczących się dobra całego państwa lub jednéj prowincyi, przy układaniu lub uchylaniu praw, przy publicznéj przedaży własności skarbowéj, zaciągnieniu długu, nałożeniu lub zniesieniu podatków, przy ustanowieniu opłat celnych, przy odmianie municypalnych ustaw, lub też municypalnych i prowincyonalnych Radzców. O wszystkich tych przedmiotach narady odbywają się naprzód w oddziale, a dopiéro potém na ogólném zgromadzeniu Rady. Jak cała Rada tak i każdy jéj oddział może przedstawiać rządowi swoje prośby i wnioski. *Rozdz. V.* Przedmioty, mające się roztrząsać w Radzie, dzielą się na sprawy piérwszego i drugiego rzędu. Wyżéj rzeczone przedmioty, jako też i wszystko to, co będzie uznane za ważne przez samego Monarchę lub przez Radę Ministrów, stanowi sprawy piérwszego rzędu; reszta należy do drugiego. Wszystkie przedmioty piérwszego rzędu roztrząsają się na ogólném posiedzeniu Rady. Każdy Minister może być obecnym przy rozprawach i brać w nich udział, nie mając jednakże głosu. Główny Sekretarz pro-

перваго разряда разсматриваются въ общемъ засѣданіи. Каждый министръ можетъ присутствовать при совѣщаніи и участвовать въ немъ, не имѣя однако голоса. Главный секретарь ведетъ протоколъ. *Гл. VI.* Аудиторы дѣлятся на два класса. Число ихъ равняется числу статс-консультовъ. Аудиторъ долженъ быть не моложе 21 года и имѣть аттестатъ отъ философскаго или юридическаго факультета. Государь избираетъ его изъ списка, представленнаго консультаціею. Эти аудиторы каждогодно размѣщаются президентомъ по отдѣленіямъ. Тамъ они могутъ присутствовать при совѣщаніяхъ и быть употребляемы для составленія докладовъ. Государственная консультація соберется въ первый разъ 15-го Ноября."

— Обнародованіе манифеста объ учрежденіи государственной консультаціи произвело неописанный восторгъ въ жителяхъ Рима. Они собрались на *Piazza del Popolo* и отправились церемоніальнымъ шествіемъ съ знаменами и музыкою къ квиринальскому дворцу для изъявленія своей благодарности Папѣ. Его Святѣйшество вышелъ на балконъ, благосклонно принялъ выраженіе признательности народа и благословилъ его.

— Говорятъ, что когда проектъ регламента государственнаго совѣта, по указанію самаго Папы, былъ конченъ, онъ, по старому обычаю, представленъ былъ кардиналамъ на разсмотрѣніе; послѣдніе старались разными вставками измѣнить его духъ и въ концѣ присовокупили статью, выражавшую объявленіе, что этимъ регламентомъ заключается рядъ реформъ въ государственномъ управленіи. Пій IX, прочитавъ тетрадь, взялъ перо и вычеркнулъ всѣ прибавленныя замѣчанія, вмѣстѣ съ послѣднею статьею, написавъ внизу слова: „*Ebben, vogliamo vedere chi ci legherà le mani*" (хорошо! посмотримъ, кто намъ свяжетъ руки.)

По сему случаю приводятъ здѣсь другое, подобное сему, обстоятельство, которое случилось, при первомъ проектѣ созванія свѣтскихъ депутатовъ изъ провинцій, для общаго совѣщанія съ правительствомъ, относительно мѣръ улучшенія государственнаго управленія. Ни одинъ изъ кардиналовъ, съ коими прежде Папа разговаривалъ по сему предмету, не оказалъ противорѣчія въ мнѣніи; но когда приступили къ тайной балотировкѣ въ Коллегіи, въ урнѣ нашлось всего только три бѣлыхъ шара, то есть въ пользу проекта Папы. Пій IX, не показывая ни малѣйшаго знака удивленія, положивъ передъ собою бѣлые и черные шары, спокойно объявилъ: „что не прилично, чтобы въ средѣ св. Коллегіи, которая должна подавать примѣръ христіанскаго единогласія и мира, господствовала разница мнѣній," — и говоря это, снялъ съ головы бѣлую Папскую шапочку и накрылъ оною черные шары. Созваніе депутатовъ было опредѣлено.

— Кардиналъ статс-секретарь Феррети приказалъ, чтобы всякій религіозный орденъ платилъ десять процентовъ съ своихъ доходовъ, для покрытія государственныхъ издержекъ.

— Здѣсь наряжена коммиссія, которая должна заняться составленіемъ регламента для цензоровъ періодическихъ изданій. Эта коммиссія состоитъ изъ *vice-maestro del sacro palazzo*, двухъ областныхъ депутатовъ и одного изъ редакторовъ газеты *Bilancia*, г-на Паоло *Мацціо*.

— Князь Канино все еще находится подъ домашнимъ арестомъ, и, кажется, дѣло его разбираютъ судебнымъ порядкомъ.

— Прибывшій сюда недавно священникъ Лакордеръ, который, какъ извѣстно, востановилъ во Франціи орденъ Доминикановъ, выѣхалъ отсюда обратно во Францію, не произнесши въ Римѣ ни одной проповѣди.

Ливорно, 8 *Октября*.

Отдѣленіе округовъ Понтремоли и Фивиццано, принадлежавшихъ прежде герцогству Луккскому, а нынѣ не присоединенныхъ къ герцогству Тосканскому, можетъ причинить новую запутанность въ политическихъ дѣлахъ сего же В. герцогства. На основаніи трактата, заключеннаго въ 1844 году между Луккою и Тосканою, первый изъ сихъ округовъ долженъ перейти къ герцогству Пармскому, второй же къ герцогству Моденскому. Между тѣмъ жители обоихъ округовъ протестуютъ противъ сего распоряженія, и препроводили къ В. герцогу Тосканскому адрессы съ просьбою, чтобы онъ удержалъ ихъ подъ своимъ владычествомъ. Понтремолинскій епископъ отправился лично, съ этою цѣлію, во Флоренцію, но В. герцогъ отвѣчалъ, что хотя онъ и сожалѣетъ о томъ, что долженъ лишиться столь добрыхъ поддан-

wadzi protokół. *Rozdz. VI.* Audytorowie dzielą się na dwie klassy; liczba ich równa się liczbie Konsultorow Stanu. Audytor nie może być młodszy nad 21 lat wieku i musi mieć akademicki stopień z filozoficznego lub prawnego wydziału. Papież wybiera go z listy trzech kandydatów podanéj przez Radę. Audytorowie ci przeznaczani są corocznie przez Prezesa do różnych oddziałów, gdzie mogą być obecnymi przy naradach, i używani są do układania sprawozdań. Rada Stanu zgromadzi się po raz piérwszy dnia 15 listopada"

— Ogłoszenie powyższego manifestu o ustanowieniu Rady Stanu, wywołało nową radość i zapał pomiędzy mieszkańcami Rzymu. Tłumy ludu zebrane na placu *del Popolo*, z chorągwiami, pochodniami i muzyką, udały się w uroczystéj processyi do pałacu Kwirynalskiego, dla wynurzenia Ojcu św swojéj czci i wdzięczności. Jego Świątobliwość ukazał się na krużganku, przyjął łaskawie wynurzenie wdzięczności ludu i udzielił mu swoje błogosławieństwo.

— Opowiadają w Rzymie, że gdy projekt powyższego Regulaminu Rady Stanu, z rozkazu samego Papieża, był już gotowy, przedstawiono go, podług dawnego zwyczaju, na rozpatrzenie Kardynałom, którzy, przez rozmaite dodatki, starali się zmienić duch jego, i na końcu dołączyli artykuł, zawierający oświadczenie, iż na obecnym regulaminie kończyć się ma szereg reform w administracyi państwa. Pius IX przejrzawszy ten rękopism, wziął pióro, i nic nie mówiąc, przekreślił wszystkie przydane noty, wraz z artykułem końcowym, a na miejsce jego napisał słowa: „*Ebben, vogliamo vedere chi ci legherà le mani?*" (Dobrze! zobaczym, kto nam zwiąże ręce ?).

Z powodu téj okoliczności, przypominają też tu inną, która miała miejsce przy piérwszym projekcie zwołania świeckich deputowanych z prowincyi, dla wspólnéj narady z rządem, względem środków ulepszenia administracyi krajowéj. Żaden z Kardynałów, z którymi naprzód Papież ustnie o tym przedmiocie rozmawiał, nie okazał bynajmniéj sprzeciwieństwa w zdaniu; atoli, gdy przyszło do tajemnego głosowania w Kollegium, trzy tylko kreski w urnie znalazły się białe, to jest za projektem Papieża. Pius IX, nie okazując najmniejszego znaku zadziwienia, położył przed sobą w dwóch kupkach kreski białe i czarne, i oświadczył spokojnie: „iż nie przystoi, aby w łonie św. Kollegium, które powinno światu dać przykład chrześciańskiéj jedności i zgody, panowała różnica zdań i kolorów" — i to mówiąc, zdjął z głowy białą czapeczkę Papiezką i przykrył nią kreski czarne. Zwołanie deputowanych zostało postanowione.

— Kardynał Sekretarz Stanu *Ferretti*, ogłosił postanowienie, aby każdy religijny zakon, wnosił corok do publicznego skarbu 10-ty procent od wszelkich swoich dochodów, dla pokrycia wydatków Państwa.

— Ustanowioną tu została Komissya, mająca się zająć ułożeniem regulaminu dla cenzorów pism peryodycznych. Komissya ta składa się z *Vice-Maestro del sacro palazzo*, dwóch deputowanych z prowincyi i jednego z wydawców gazety *Bilancia*, P. Pawła *Mazzio*.

— Xiąże *Canino* ciągle jeszcze zostaje w domowym areszcie, i zdaje się, że sprawa jego, rozstrzygnie się porządkiem sądowym.

— Przybyły tu niedawno X. *Lacordaire*, który, jak wiadomo, przywrócił we Francyi zakon Dominikanów, wyjechał ztąd z powrótem do Francyi, nie mając ani jednego kazania w Rzymie.

Liworno, 18 *października*.

Oddzielenie obwodów Pontremoli i Fivizzano, należących dotychczas do Xięstwa Lukieskiego, a teraz nie wcielonych do W. Xięstwa Toskańskiego, może sprowadzić nowe zawikłania w sprawach politycznych tegoż W. Xięstwa. Na zasadzie bowiem traktatu zawartego w roku 1844 pomiędzy Lukką i Toskanią, piérwszy z tych obwodów odpada do Xięstwa Parmy, a drugi do Xięstwa Modeny. Tymczasem mieszkańcy obudwóch protestują przeciwko temu rozporządzeniu, i podali do W. Xięcia Toskańskiego adressy z prośbą, aby je pod swém panowaniem zatrzymał. Biskup Pontremoliński udał się sam w tym celu do Florencyi, ale W. Xiąże odpowiedział, iż jakkolwiek ubolewa nad tém, iż tak dobrych poddanych utracić musi, zawarte atoli z innemi rządami traktaty spełnione być powinny. Mieszkańcy obwodu Fivizzano wysłali także deputowanych do Florencyi, aby oświadczyć W. Xięcia, iż nie

ныхъ, но заключенные съ другими правительствами трактаты должны быть исполнены. Жители Фивиззано тоже присылали во Флоренцію депутатовъ, чтобъ выразить великому герцогу свое нежеланіе принадлежать Моденѣ. Пиза равномѣрно подала просьбу по тому же дѣлу, и, со вчерашняго дня, подобное прошеніе къ великому герцогу ходитъ по рукамъ и въ Ливорно. Экземпляры этого прошенія лежатъ на столахъ во всѣхъ публичныхъ мѣстахъ, и подписчиковъ считаютъ уже тысячами. Такимъ образомъ существуетъ опасеніе, что это очевидное сопротивленіе двухъ сказанныхъ округовъ, можетъ подать поводъ къ волненіямъ и побудить къ сильнымъ мѣрамъ.

Генуа, 19 *Октября*.

Вчера прибылъ сюда принцъ Жуэнвильскій изъ Специціа, и посѣтивъ проживающаго здѣсь нынѣ Луккскаго герцога, отправился въ дальнѣйшій путь въ Туринъ. Французская эскадра находится нынѣ въ заливѣ делла-Специа.

Испанія.

Мадритъ, 18 *Октября*.

Третьяго дня, вечеромъ, Королева принимала въ частной аудіенціи князя Глюксберга и Г. Бульвера. Французскій посланникъ вручилъ Королевѣ письма герцогини Монпансье, полученныя съ послѣднею эстафетою. Королева Христина принимала въ аудіенціи много знатныхъ особъ, у Короля тоже былъ большой съѣздъ. Королева Изабелла выѣзжала сегодня съ своимъ супругомъ, безъ всякой свиты, и только въ 4 часа возвратилась во дворецъ. Говорятъ, что Ихъ Величества ѣздили поздравлять герцогиню Сеса, по случаю дня ея рожденія.

— Король ѣздилъ вчера верхомъ въ Фуэнте Кастельяна.

— Министръ юстиціи предложилъ всѣмъ судамъ оставить безъ дальнѣйшаго производства всѣ процессы, возникшіе за нарушеніе правилъ о книгопечатаніи.

— Говорятъ, что генералъ Нарваэзъ предлагалъ Эспартеро занять постъ посланника въ Лондонѣ; отвѣта Эспартеро ожидаютъ со дня на день.

— Носятся слухи, что герцогъ Монпансье пріѣдетъ въ исходѣ с. м. и будетъ назначенъ главнокомандующимъ войсками Каталоніи.

22 *Октября*.

Королевскимъ постановленіемъ, Г. Бертранъ де Лисъ назначенъ морскимъ министромъ, которымъ до сихъ поръ управлялъ военный министръ Г. Кордоба.

— Въ *Eco del Comercio* пишутъ, что въ министерствѣ, по поводу возникшихъ уже недоумѣній, произойдутъ перемѣны, что герцогъ Ріанзаресъ будетъ военнымъ министромъ, Г. Монъ финансовъ, г-нъ Пидаль министромъ внутреннихъ дѣлъ, а Г. Гонзалесъ Браво министромъ иностранныхъ дѣлъ. Генералъ Нарваэзъ останется по прежнему предсѣдателемъ совѣта министровъ, безъ особаго управленія.

— На вопросъ одной прогрессистской газеты — думаетъ ли правительство герцогинѣ Монпансье доставить званіе герцогини Аструрійской, въ *Heraldo* отвѣчаютъ, что только супруга старшаго королевскаго сына можетъ пользоваться этимъ званіемъ, но что званіе это не безусловно необходимо для наслѣдниковъ престола. Изъ сего полуоффиціальнаго объявленія видно, что герцогиня Монпансье не думаетъ отказываться отъ правъ своихъ на испанскій престолъ, и что напротивъ права ея будутъ поддерживаемы министерствомъ Нарваэза.

— Замѣчено, что Г. Бульверъ на послѣдней аудіенціи у Королевы, былъ не въ мундирѣ, по обыкновенію, а въ черномъ фракѣ.

— Г. Вилларенте назначенъ интендантомъ двора, вмѣсто Г. Пена Агваіо.

— Генералъ Примъ назначенъ генералъ-капитаномъ въ Порторико.

— Слышно, что сегодня прибудетъ сюда генералъ Серрано, и тотчасъ отправится за границу.

— Французскій флотъ, подъ начальствомъ принца Жуэнвильскаго, отправится къ Балеарскимъ островамъ.

— Въ *Clamor publico* пишутъ, что Королева Христина обладаетъ имуществомъ въ 1,700 милл. реаловъ.

chcą należeć do Modeny. Miasto Piza podało również proźbę w tym względzie, a od wczoraj podobnaż prośba krąży między mieszkańcami w Liworno. Kopie jéj leżą na stołach we wszystkich miejscach publicznych, i już podpisów liczą tysiącami. Tymczasem zachodzi obawa, aby to jawne sprzeciwieństwo dwóch pomienionych obwodów, nie stało się powodem do zaburzeń i użycia przymusowych środków.

Genua, 19 *października*.

Wczoraj przybył tu Xiążę Joinville ze Spezzia, a odwiedziwszy mieszkającego tu obecnie Xięcia Lukieskiego, udał się w dalszą drogę do Turynu. Eskadra francuzka stoi teraz w zatoce della Spezia.

Hiszpania.

Madryt, 18 *października*.

Onegdaj, wieczorem, mieli u Królowéj prywatne posłuchanie Xiąże Glücksberg i P. Bulwer. Poseł francuzki oddał Monarchini listy Xiężny Montpensier, nadesłane ostatnią sztafetą. Królowa Krystyna dawała posłuchanie wielu znakomitym osobom, a i u Króla było także bardzo wiele osób. Królowa Izabella wyjeżdżała onegdaj ze swoim małżonkiem, bez żadnego orszaku, i dopiéro o godzinie 4-éj wróciła do pałacu. Mówią, że Monarsza para jeździła złożyć powinszowania Xiężnéj Sesa, z powodu rocznicy jéj urodzin.

— Król wyjeżdżał wczoraj konno do Fuente Castellana.

— Minister sprawiedliwości Arrazola, zawezwał okólnikiem wszystkie sądy, aby processa, wytoczone o przestąpienie praw druku, umorzyły.

— Mówią, że Jenerał Narvaez pisał do Jenerała Espartero względem zajęcia posady poselskiéj przy dworze Londyńskim. Odpowiedź Jenerała Espartero jest co chwila spodziewana.

— Krąży pogłoska, że Xiążę Montpensier przybędzie tu przy końcu b. m., i że temuż Xięciu ma być oddane główne dowództwo nad wojskami w Katalonii.

Dnia 22 *października*.

Postanowieniem Królewskiem, P. Bertran de Lys otrzymał ministerstwo morskie, które dotychczas P. Cordoba, Minister wojny, tymczasowo piastował.

— *Eco del Comercio* donosi, że z powodu wynikłych już nieporozumień mają zajść zmiany w gabinecie, skutkiem których Xiążę Rianzares ma być Ministrem wojny, P. Mon, skarbu, P. Pidal spraw wewnętrznych, a P. Gonzales Bravo, spraw zagranicznych. Jenerał Narvaez pozostanie zawsze Prezesem Rady, ale nie będzie miał żadnego wydziału.

— Na zapytanie jednéj gazety progressistowskiéj, czy rząd nie myśli Xiężnie Montpensier dodać tytułu Xiężny Asturji, odpowiada *Heraldo*, że tylko małżonka najstarszego syna Królewskiego nazwisko to nosić może, atoli tytuł ten nie jest bezwarunkowo potrzebnym dla Następców tronu. Z tego pół urzędowego oświadczenia okazuje się, że Xiężna Montpensier nie myśli wcale wyrzec się praw swoich do tronu Hiszpańskiego, i że owszem prawa jéj wspierane będą przez Ministerstwo Narvaeza.

— Uważano, że P. Bulver na ostatnim u Królowéj posłuchaniu, nie był w mundurze, jak zwykle, ale tylko w czarnym fraku.

— P. Villarente mianowany został intendentem pałacu, w miejsce P. Pena Aguayo.

— Jenerał Prim mianowany został Kapitanem Jeneralnym w Portorico.

— Krąży pogłoska, że dzisiaj przyjedzie tu Jenerał Serrano, i uda się natychmiast za granicę.

— Flota francuzka, zostająca pod dowództwem Xięcia Joinville, spodziewana jest na wyspach Balearskich.

— *Clamor publico* donosi, że Królowa Krystyna ma miliard siedmset milionów realów majątku.

Португалія.
Лиссабонъ, 14 *Октября*.

Въ здѣшней столицѣ все спокойно, но изъ Порто и другихъ мѣстъ получены извѣстія, что въ народѣ замѣтно волненіе. Графъ Бомфимъ съ товарищами прибылъ въ Лиссабонъ, на кораблѣ *Terrible*, и вышелъ на берегъ безпрепятственно.

— Приготовленія къ выборамъ продолжаются: партія Сентябрцевъ надѣется одержать значительный перевѣсъ.

— Англійская эскадра все еще стоитъ на Тагѣ.

Турція.
Константинополь, 18 *Октября*.

По извѣстію изъ Бухареста, тамошній французскій посланникъ, вслѣдствіе прошенія греческаго агента, обѣщалъ временное французское покровительство торговлѣ поданнымъ греческимъ, присовокупивъ однако, что, для оффиціальнаго участія въ этомъ дѣлѣ, онъ долженъ ожидать настоящихъ по сему предмету инструкцій своего двора.— Здѣсь, въ Константинополѣ думаютъ отступить отъ строгаго исполненія принудительныхъ мѣръ противъ Греціи, чтобы новому министерству въ Аѳинахъ дать время и возможность войти въ ближайшія сношенія. Говорятъ, будто бы греческій кабинетъ получилъ отъ одной изъ великихъ державъ совѣтъ, чтобы недоразумѣнія съ Портою старался окончить въ возможной скорости.

— Послѣдніяя полученныя изъ Сиріи извѣстія, весьма удовлетворительны; въ Ливанскихъ горахъ господствуетъ совершенное спокойствіе. Вновь назначенный Саидскимъ губернаторомъ Искодраль-Мустафа-Паша вступилъ въ должность и отправляетъ оную съ большимъ благоразуміемъ и твердостію.

— Въ Албаніи водворяется спокойствіе. Предводитель мятежниковъ Джелука, державшійся еще въ Аргиро-Кастро, былъ разбитъ въ нѣсколькихъ стычкахъ, а въ послѣдней, въ коей участвовало самое большое число инсургентовъ, потерпѣлъ онъ совершенное пораженіе; отрядъ его весь разсѣялся и удалился въ горы, будучи преслѣдуемъ превосходными силами. Мятежники, быть можетъ, еще будутъ сопротивляться, но уже навѣрное не успѣютъ сосредоточить своихъ силъ.

— По извѣстіямъ изъ Трапезунта, холера тамъ почти со всѣмъ прекратилась.

Остъ-Индія.
Бомбэй, 11 *Сентября*.

Происки Раниты (Королевы), заставили наконецъ Дурхаръ (государственный совѣтъ) заключить се въ Шаикупрскую крѣпость. Слышно, что англійскій гарнизонъ въ Лагорѣ будетъ всякій годъ смѣняемъ; значитъ всѣ войска будутъ пользоваться увеличеніемъ жалованья, назначеннымъ за сію службу.

— Остъ-Индскій генералъ-губернаторъ намѣренъ отправиться въ Аудскую страну, которой Король расположенъ уступить Англіи свои земли, съ условіемъ, чтобы ему оставлено было его званіе и уплачиваемо приличное жалованье.

— Сэръ Ч. Нэпиръ рѣшительно отказался отъ должности Синдскаго губернатора.

— Изъ Бокгары сообщаютъ, что тамошній Король въ припадкѣ гнѣва, убилъ собственною рукою негодяя Абдулъ-Самуда, перваго своего министра, того самаго, который присовѣтовалъ Королю, чтобы онъ приказалъ казнить полковника Стоддарта и капитана Конноли.

Portugalia.
Lizbona, 14 *października*.

W tutejszéj stolicy panuje najzupełniejsza spokojność, jednakże donoszą z okolic, że się w Porto i w innych miejscach lud powtórnie burzy. Hr. Bomfim przybył z towarzyszami swymi do Lizbony, na okręcie *Terrible*. Wylądowanie tego oddziału nastąpiło bez najmniejszych przeszkód.

— Ciągle jeszcze trwają przygotowania do wyborów. Septembrzyści sądzą, że znaczną osiągną większość.

— Eskadra angielska ciągle jeszcze stoi na Tagu.

Turcya.
Konstantynopol, 18 *października*.

Według wiadomości z Bukaresztu, tameczny Poseł francuzki, przychylając się do prośby Ajenta greckiego, przyrzekł tymczasowo opiekę francuzką handlowi i poddanym greckim; dodał jednak, że dla urzędowego wdania się w tę sprawę oczekiwać musi bliższych instrukcyi od dworu swego. Tu w Konstantynopolu zamyślają odstąpić od ścisłego wykonywania środków znaglających przeciwko Grecyi, aby nowemu ministerstwu w Atenach dać czas i sposobność zbliżenia się z nami. Gabinet grecki otrzymać miał od jednego z wielkich mocarstw zalecenie, aby nieporozumienia z Portą ile możności jak najprędzéj ukończył.

— Ostatnie wiadomości z Syryi nadeszłe, są nader zaspokajające: w Libanach bowiem panuje najzupełniejsza spokojność. Nowy Gubernator Saidy, Iskodralu Mustafa-Basza, rozpoczął swoje urzędowanie, które odznacza się roztropnością i sprężystością.

— W Albanii wraca spokojność. Głowa rokoszan Dżuleka, który trzymał się jeszcze w Argiro Kastro, pokonany został w kilku pojedyńczych walkach. W ostatniéj pomimo większéj niż kiedy liczby rokoszan, poniósł stanowczą klęskę; wojsko jego poszło w rozsypkę i schroniło się w góry, gdzie jest od przemożnéj siły ścigane. Rokoszanie może się jeszcze będą mogli opierać, lecz już sił swoich nie połączą.

— Według doniesień z Trapezuntu, cholera już tam prawie zupełnie ustała.

Indye Wschodnie.
Bombaj, 11 *września*.

Intrygi Ranihy (Królowéj) skłoniły nakoniec Durbar (Radę Stanu) do zamknięcia jéj w twierdzy Shaikupra. Słychać, że załoga angielska w Lahorze ma być corok zmieniana, aby i inne wojska miały udział w wysokim za tę służbę żołdzie.

— Jeneralny Gubernator Indyi Wschodnich zamierza udać się do państwa Oude, którego Król skłonnym jest oddać Anglii swoje kraje, z warunkiem, aby mu tytuł jego pozostawiony i stosowna pensya wypłacaną była.

— Sir Karol Napier zrzekł się stanowczo Gubernatorstwa Sindu.

— Z Bokhary donoszą, że Król tameczny, w napadzie gniewu, zabił własną ręką niegodziwego Abdool Samul, swego piérwszego Ministra; tego samego, który niegdyś doradził Królowi, aby skazał na karę śmierci Pułkownika Stoddart i Kapitana Connolly.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 7-го Ноября 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.